

מורה חדש (אר קלט)
 מוסד דפוס ומוציא לאור
 מוסד: ד"ר א. מרטון
 מוסד: מורה חדש
 XXXVI. עיתון.
 פברואר: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
 SCHÖN DEZSO. — Kiadó: Móra
 Ghados Ltd., Tel-Aviv, Rezhov Ház
 név (v. Subleasing) H. Tel. 61977.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Mérsékelt politikusok az új transzjordán kormányban

Lemondott az iraki kormány

Amman (Reuter). Az új transzjordán kormány tegnap letette az esküt és megkezdte működését. — Dr. Fauzi Mulki miniszterelnök a hadügyi tárcát is kezében tartja, amelyet eddig Envar Nusseibi töltött be. Mig dr. Mulki angolbarát és mérsékelt irányzatú politikájáról ismeretes, az előző hadügyi miniszter, Nusseibi a szélsőséges nacionalista körökhöz tartozott és izraeli körök véleménye szerint nagy része volt a két ország közötti viszony leromlásában. Nusseibi nem tagja az új kormányban. Az új miniszterek közül ötven származnak az elfoglalt palesztinai területekről. Négyen közülük mérsékelt politikájú körökhöz tartoznak és csak az új külügyminiszter Huszsein Fahri el Kalidi tartozik valamikor a volt jeruzsálemi főmufti „legfelsőbb arab tanácsához”. Kalidi később Jeruzsálemben a szentélyek legfelső öre volt. — Hikmat el Masri nabulsi képviselő, aki eddig a parlament elnöke volt, a mezőgazdasági tárcát kapta. A népválasztási bizottságot Ahmed Tukan vette át, aki egyelőre kormányban hadügyminiszter volt és később, mint az izraeli-transzjordán fegyverszüneti bizottság főmegbízottja szerepelt. Az ő működése idején több megfigyelést hoztak létre Izraellel a határcsúszások kiküszöbölésére. Két Jeruzsálem

80 millióra emelik az amerikai segílyt

Még nem döntöttek a katonai támogatás mértékéről. — A közelkeleti támogatás előfeltétele: az arab-izraeli megegyezés

Rendszerint jól tájékozott amerikai politikai körökből származó értesülések szerint az Amerika által az elkövetkező költségvetési évben Izraelnek nyújtandó pénzügyi támogatás összege körülbelül 80 millió dollárra fog rúgni. Ez hír izraeli kormánykörökkel annál is kellemesebben érintette, minthogy Eisenhower tábornok megválasztása után Washingtonból érkező hírek a támogatás összegének jelentős csökkentését jósolták. Bár Taft szenátor, a republikánusok szenátusi csoportjának vezetője az Izraelnek szánt támogatás megrövidítése ellen foglalt állást, nem látszott kizártnak, hogy az új kormány részben takarékosági megfontolásból, részben pedig az arabokra való tekintettel kisebb összeget fog ebben az évben Izrael rendelkezésére bocsátani. A United Press tudósítója szerint a támogatás összegének 73 millió dollárról 80 millióra való fellemelésében illetékesek annak biztosítását látják, hogy nem voltak indokoltak azoknak aggodalmi, akik úgy vélték, hogy Amerika háttal fog fordítani Izraelnek. Kérdés, természetesen, hogy a parlament által a külföldi segély-programban tervezett csökkentések milyen mértékben fogják az Izraelnek szánt összeget csökkenteni.

Mint ismeretes, az elmúlt pénzügyi évben 108 millió dollárt szavaztak meg a Közelkelet és Afrika segélyezésére, amiből Izrael 73 millió dollárt kapott. Az Eisenhower kormány által javasolt 194 millió dollár összegű közelkeleti segélyből 80 millió dollárt akarnak Izraelnek juttatni, szóval az egész segélyösszegnek körülbelül ugyanolyan százalékát, mint a múltban.

Foster Dulles külügyminiszter szerint továbbra is folytatják a Közelkelet technikai segélyprogramját, valamint a menekülteknek juttatott segélyt és korlátozott mértékben közvetlen gazdasági segélyt is hozták rájuk a közelkeleti államok gazdasági fejlődéséhez.

A katonai segélyprogram keretében nem irányoztak elő külön összegeket a Közelkelet felfegyverzésére, de a kormánynak meg van az a lehetősége, hogy másutt fel nem használt összegeket juttasson a közelkeleti államoknak. Foster Dulles erre vonatkozólag a következőket mondotta: „Felhatalmazást kérünk, hogy korlátozott katonai segélyprogramot bonyolítsunk le a közelkeleti államokban, amelyek hozzájárulnak a belső biztonság megőrzéséhez, az arab államok közötti béke tervét, valamint a közelkeleti védelmi szervezet létrehozását.”

Wilson hadügyminiszter szintén foglalkozott a közelkeleti védelem kérdésével.

A kongresszus külügyi bizottságának közös ülésén tartott beszámolójában Wilson kijelentette, hogy „nem hanyagoljuk el a rendkívüli fontosságú Közelkeletet. Megsegítjük az együttműködésre hajlandó államokat, hogy ne csak saját országukat tudják megvédeni, hanem megfelelő szerepet játszassanak az egész szabad világ védelmében.”

A kongresszusban úgy a republikánus, mint a demokrata párt vezető emberei az egész segélyprogram nagymértetű csökkentését követelték. A republikánus párt az adók csökkentését kérte választóinak és éppen a segélyprogramban látják a lehetőséget nagy összegek megtakarítására, amelyek lehetővé tennék az adók csökkentését is. A szenátus költségvetési bizottsága a költségvetés kiegyensúlyozá-

sa keretében körülbelül 5 milliárdot javasolt a segélyprogramra, szóval 300 millióval kevesebbet, mint amennyit Eisenhower kért. A segélyprogram javaslata most megkezdte tekervényes útját az amerikai kongresszus két házának számos bizottságán keresztül. Ezek a tárgyalások több, mint egy hónapot vesznek igénybe és csak a költségvetés végleges jóváhagyása-
kor derül majd ki, hogy

Faruk után megy a királyság is

Kairó (AFP). — Az 50 tagú egyiptomi kormánybizottság, amelyet az új alkotmány kidolgozásával bíztak meg, tegnap úgy döntött, hogy köztársasági alkotmányt javasol Egyiptomnak de a végleges döntést népszavazás útján ejtik meg. Nagib tábornok tegnap első ízben foglalt állást az alkotmány kérdésében. A hadsereg hetilapjának adott intervjújában Nagib kijelentette, hogy köztársasági államforma mellett van, mert a monarchiát dekadens kormányzati formának tartja, amely már nem felel meg a mai idők követelményeinek.

Nagib miniszterelnök tegnap jelentős engedményeket tett, hogy kibékítse a szudáni Függetlenségi Pártot, amelynek küldöttsége a múlt héten felhárordva tiltakozott Egyiptom beavatkozása ellen Szudán belügyeibe. Nagib tábornok a párthoz intézett levelében kijelentette, hogy Egyiptom

tisztelben tartja Szudán függetlenségét és ígéretet tett, hogy nem küld több politikai küldöttséget Szudánba. A szudáni választásokat egyébként csak hat hónap múlva tartják meg, mert az eszékéket következtében az ország egy részében teljesen lehetetlen a közlekedés.

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A munkanélküliség csökkentésére szolgáló eszközök kivizsgálára létesített 4 tagú miniszterközi bizottság a héten megkezdte működését. Minthogy a bizottság nem tudott kész javaslatokkal a minisztertanács elé állni, elmaradt a kormány tervbevetett tegnap esti rendkívüli minisztertanácsa is, miután a Mápaj és a klácionisták között

MÉG NINCS MEGEGYEZÉS a munkanélküli adó kérdésében

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Ben Gurion miniszterelnök tegnap délután váratlanul beavatkozott a Kneszet költségvetési vitájába és állást foglalt a munkanélküliség megoldása körül. A koalíció két nagy pártja között hetek óta folyó vitában. A miniszterelnök meglehetősen felhívással fordult a képviselőkhez és a jisu összes köréhez, nyújtottak segédkeztek a munkanélküliség problémájának haladéktalan megoldásához. A miniszterelnök elvetette a klácionista szónokok által a költségvetési vita során képviselt felfogását, amely szerint az ország lakossága nem volna képes további közterheket magára vállalni és állást foglalt a javaslat ellen, amely az országfejlesztési költségvetés keretében kívánta a munkanélküliség megteremtésének finanszírozását megoldani. Világosan meg kell mondani — hangsúlyozta a miniszterelnök —, hogy az ország fejlesztésére szánt összegeket elsősorban a külföldi

nem sikerült közös platformot találni.

zsidóságtól és a világ népeitől kapjuk, tehát nincs is jogunk ezeket a pénzeket belső szükségletek kielégítésére, adott esetben a munkanélküliség enyhítésére felhasználni. Ez Izrael polgárainak feladata és kötelessége. Az országfejlesztési költségvetésre szánt összegeknek meghatározott céljaik vannak. Feladatuk az, hogy:

1. Előmozdítsák az állam gazdasági önállóságának megteremtését.
2. Lehetővé tegyék az üresen álló területek betelepítését és benépesítését. Az állam számára súlyos hátránnyal járna, ha az ország lakosságának többsége Tel-Aviv és Haifa társasföldjei körzeteiben összpontosulna.
3. Lehetővé tegyék az alijja fokozását.

— Sajnos — folytatta beszédét Ben Gurion — e pillanatban nem láthatók a tömegok, amelyek alijizni tudnának. Ez azonban nem kell, hogy kétségbeesés bennünket. Fel kell készülnünk. (Folytatás a 4. oldalon.)

De Gaulle feloszlatta pártját

A tábornok megszakította kapcsolatait saját parlamenti képviselőivel

Páris (AFP). A francia belpolitikai élet nagy szenzációja, De Gaulle tábornok tegnapi bejelentése, hogy pártját feloszlatta és megszakítja a kapcsolatokat a parlamentben helyetfoglaló képviselőivel. A tábornok a francia ellenállás legendás hírével vezére aki a felszabadult Franciaország első miniszterelnöke volt, a francia politikai életbe való bekap-

csolódásának első pillanatától kezdve az ország alkotmányos és parlamentaris rendszerének módosítását követelte, hangsúlyozva, hogy a jelenlegi helyzet, amelyben a francia parlament egymásután bukottja meg a kormányokat, anélkül, hogy bármilyen felelősséget is viselne az ország politikai sorsáért, volt az egyik fő oka a harmadik köztársaság állandó belpolitikai válságainak és az ország belső gyengeségének. De Gaulle maga Rassemblement Populaire Français-nak (francia népi összefogásnak) nevezte politikai pártját, amely az 1947 évi választásokon népszerűségének csúcspontjára érkezett el, de azóta fokozatosan vesztett erejéből. A tábornok ugyanígy miután kormány-módosító javaslatát elvetették, duzzogva kivonult a parlamentáris életből és pártját egy merőben negatív taktika követésére utasította, amelynek célja mindennekellenképpen az annak bizonyítása volt, hogy milyen abszurd és tarthatatlan helyzetekhez kell hogy vezessen az ország jelenlegi politikai rendszere. A degaullista

képviselők lassan beletáradtak vezüri meddő aktívizásába és jelentős részük a jelenlegi parlament keretében több kormányt is támogatott, sőt a kormányban való részvételtől is tartózkodott. De Gaulle gesztusa, amely a legutóbbi közéleti választásokon elszenvedett katasztrofális vereség nyomán következett be, meglehetősen konfúzió teremtett híveinek csökkenő táborában.

Hivatalosan jelentik:

Dulles megkísérli a békeközvetítést

Szombaton este indul a Közelkeletre Dulles és Stassen

Washington (UP). Foster Dulles külügyminiszter és Harold Stassen, a kölcsönös segélyprogram igazgatója szombaton indulnak el Washingtonból közelkeleti útikra. Hétfőn érkeznek Kairóba és szerdán, május 13-án Izraelbe.

Az amerikai külügyminisztériumban ma kijelentették, hogy Foster Dulles minden lehetővé fog tenni a béke létrehozására Izrael és az arab államok között. A külügyminiszter úgy biztonság, mint gazdasági érvekkel támasztja alá békefelhívását, amelynek erős nyoma látható az amerikai kormány ígéretében, hogy katonai támogatást ad a közelkeleti államoknak, amelyek részt vesznek a nyugati világ védelmében. Foster Dulles

meg akarja magyarázni a közelkeleti államférfiaknak, hogy Amerika milyen rendkívül fontosnak tartja a háborús állapot befejezését a Közelkeleten. A közelkeleti védelmi szervezet tervét, amely annakidején Egyiptom ellenállásán bukott meg — csak akkor lehet újja-élesíteni ha valami formában megegyezés jön létre Izrael és az arabok között. Washingtonban azt várják, hogy Foster Dulles látogatása nagyban hozzá fog járulni az ilyenirányú fejlődéshez.

Joseph Martin, a kongresszus alsóházának elnöke tegnap és Bné Brit naggyűléséhez intézett beszédében meggyőződésének adott kifejezést, hogy Izrael népe a közeljövőben meg tudja

oldani nézeteltéréseit arab szomszédaival. A Közelkelet békeje és szilárdasága feltételül szükséges a világ béke fenntartásához.

Beirut (AFP). Az arab külügyminiszterek még a héten összeülnek Kairóban, hogy Foster Dulles külügyminiszter látogatása előtt lezöngessék az Arab Liga álláspontját a közelkeleti politika és védelem kérdésében.

Kormánykörökből érkező hírek szerint a libanoni küldöttség az ellen fog állni, hogy Izraellel békét kössenek. Az Arab Liga főtákkára, Abdel Chalek Huszain a gyűlés előtt békés hangokat pendített meg egy török lapnak adott intervjújában.

Churchill még remél

Akadonak a koreai fegyverszüneti tárgyalások

Panmunjon, (UP). Harrison tábornok az UNO nevében a panmunjoni fegyverszüneti tárgyalásokon azt javasolta, hogy a fegyverszünet megkötése után helyezzék szabadlábra az összes koreai származású hadifoglyokat és engedjék meg nekik, hogy oda menjenek, ahova akarnak. Harrison megmagyarázta, hogy ezzel lényegesen egyszerűbb válna a hadifoglyok kérdése, mert csak az UNO kezében lévő húszezer kínai hadifogoly sorsáról kellene dönteni. Ezek közül hater ezer kijelentette, hogy vissza akar térni hazájába, a többi 14 ezret pedig semleges állam felügyelete alá kell helyezni. Ami a koreai hadifoglyokat illeti, természetesen mindkét félnek köteleznie kell magát, hogy lehetővé tegyék azoknak a hazatérését, akik azt kívánják. Nam — a tábornok, akit

meglepetésszerűen ért Harrison javaslata, két órára megszakította az ülést, de annak folytatásakor közölte, hogy a kommunisták a leghatározottabban elutasítják Harrison javaslatát. London, (UP). — Churchill miniszterelnök tegnap kijelentette a parlamentben, hogy még nem szünt meg a remény a koreai fegyverszünet megkötésére. Churchill elárulta, hogy más államokat is javasolni akarnak mint a hadifoglyokra felügyelő semleges államot és eziránt most folynak a tárgyalások.

Kóth Mirjám (Manci) és Ignác

Párdusz Kóth, Bét Szaporta (a macot-gyár mellett) örömmel hívják meg rokonaikat, barátait és ismerőseiket elsőszülött fiuk brit milájára amelyet május 9-én, szombaton d. e. 10.30-kor tartanak lakásukon.

Az eltűnt szabolcsi zsidók nyomában

Deportálásuk kilencedik évfordulójára
Írta: GERVAI SANDOR

Látszólag nem maradt utána semmi. Házaikat részben lerombolták, vagy elkötyvetették, üzleteiket kifosztották, földjeiket felszántották, kisebb-nagyobb ipari üzemek, szerszámait és felszereléseit egyszerűen ellopták a „nagy pillanatban”, amikor tizenöt ezer szabolcsi zsidót felültek a halálonatokra s hazafias világnézeti hitvallásnak és állásfoglalásnak számított, ha valakiben volt bátorság gazdánként maradni javait birtokba venni.

Ma már csak mutatóba lehet látni Szabolcs megyében zsidókat.

Ha seregszemlélet tartanának, akkor kiderülne, hogy Izrael államában többen telepedtek le, mint amennyien ott maradtak.

Most, hogy csak a multra való emlékezés az egyetlen kapcsolat, ami egybefűzi ennek a megyének a zsidóságát, derül ki, hogy aránylag milyen nagy számban érkeztek meg ide; ki előbb, ki később, mert a névsorolásánál megbizonyosodott, hogy egy jelentős csoport már 1920-ban itt élt s a számuk azóta is növekedett.

Jeruzsálem, Cfat, Bnej Brak, Tel-Aviv — ezeken a helyeken laknak különösen nagy számban, de megtalálják őket a most alakuló mezőgazdasági falvakban is.

Mit adott a magyar zsidóság törzsenek ez a része, magyarországi zsidóságának a szegény világ zsidóságának?

Túl merész ez a kérdés egy maroknyi csoporttal kapcsolatban, de mégis nyugodtan felelhetünk rája. Közülük indult el, köztük nevelkedett, az egész héber nép hővé lett Dov Gruner, Kisvárdai születésű. Ők őrizték és ápolták családi gondokkal talán az egyetlen ügynevezett magyar-zsidó éneket: a „Szól a kakas már”, amely legelőször a nagykálói zsidók szombati gyülekezetében hangzott el. Dr. Bernstein Béla nyiregyházi főrabbi, a magyar zsidóság egyik igen érdekes fejezetéről, a negyennyolcas szabadságharcban való résztvételről írott műve hasznos forrásmunka lesz annak a történetírónak a részére, aki most már héber nyelven, más szemzőgöböl, mint eddig, de megszövegezi majd átértékelő tanulmányát a magyar zsidóságról.

Költők, művészek, muzikusok kerültek ki ennek a zsidóságnak a köréből, amelynek a története — ha egyáltalán észébe jut valaha valakinek még a monográfiaját megírni — kimondottan vallás- és kultúrtörténet. Szabolcs-megye volt az utolsó állomása a szláv országokból átcsapó chaszidizmusnak. — Nyitassa valóságban búcsújáróhely volt a chásidoknak, — ugyanakkor itt tűnt a leginkább szembe, hogy milyen messzire mentek el az elmagyarosodás útján.

Ez a megye volt az, ahol a zsidó halászsótt is és vadászott is, nemcsak eladta a halat, hanem maga evezett ki csónakjával a Tiszára, hogy zsákmányt, gazdag hálóval térjen vissza a partra. Nemcsak a más földjén termelt búzát juttatták, ők maguk is többszáz holdas földbirtokosok, vagy többezerholdas bérlok voltak. Nemcsak foglalkozásukban, öltözködésben és magatartásban is utánozták a „dzentrit”. S éppen ebből a rétegéből került ki a legfanatikusabb baloldali forradalmárokat egyike, Szamuely Tibor, akinek a nevét rettegve ejtették ki a nyiregyházi úri kaszinóban, mert még az emléke is borzadályt okozott a zabolcsi dzentritnek, ha arra gondoltak, hogy milyen kemény kézzel hagyott rendet a soraik között, — a „buzatéri” gabonakereskedő fia.

Ez az ellentét dombor-

KFAR SZABAN ÉPÜL az ország legnagyobb tudószanatóriuma

A jubiláló város 18 ezer lakosának 75 százaléka új bevándorló — Kfar Szabán nincs munkanélküli

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Május 14-én tartják meg Kfar Szabán a község fennállásának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepek három napig fognak tartani és azon jelen lesznek Jicchák Ben Cvi államelnök, Ben Gurion miniszterelnök, valamint Lévi Eskin és Jiszráel Rokách miniszterek. A jubileumi ünnepekkel kapcsolatban a községi tanács tegnap körülvetve a sajtó képviselőit, akik előtt Mordecháj Szurkisz polgármester ismertette Kfar Szabán történetét. Kfar Szabán az állam alakításakor 6 és fél ezer lakosa volt és öt év alatt 18 ezerre emelkedett. A lakosság 75 százaléka új olé. A város közigazgatási területe 19 ezer dunám, amelyhez 5 ezer dunám mezőgazdasági terület és 4300 dunám narancsültetvény járul. A községben 1380 lakónak van segédgazdasága. A mezőgazdasági termelés évről-évre nő és ebben az év-

ben a kfar-szabái narancsok 300 ezer láda gyümölcsöt exportáltak. A község határában 600 dunámot ipari területnek minősítettek s azon 42 gyártelep létezik.

A községi tanács elnöke ezután Kfar Szabán köztársaságát szülői klinikát, amelyben 80 ágy van az iskolákat és gyermekgondozókat. Kfar Szabán most épül az ország egyik legnagyobb tudószanatóriuma amelyben 400 ágy lesz. Az iskolákban és óvodákban 30 ezer gyermek részesül oktatásban. A községi tanácsnak 11 tagja van, akik közül 5 a Mápájhoz, 3 a Mápámhoz, 2 a Poálé Mizráchihoz és 1 a klálcionistákhoz tartozik, de a tanácsban a legteljesebb harmonia uralkodik. Kfar Szabán újszóló van nincs munkanélküliség.

Z. Geller, a községi tanács titkára ezután a jubileumi ünnepségek programját ismertette.

Kizárják a Hisztadrutból az éjn-charodi határozat szabotálóját

Tegnap újra kiüjték az idegháború a Mápáj és a Mápám között Ejn Charod kibuc felosztása körül, miután a Mápám képviselői közölték, hogy nem fognak közreműködni a Hisztadrut felosztási határozatának végrehajtásában. Közben az Ichud Hákbucim (a Mápáj kibuc szervezete) is közölte a Hisztadruttal, hogy csak „nehéz szívvel” fogadják el a Hisztadrut döntését.

A Hisztadrut szövegét tegnap kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy mind azok, akik a döntés ellen szegülnek, megszűnik a Hisztadrut feyelmet és a legszigorúbban fognak eljárni velük szemben. Ejn Charod kibuc Mápám tagjainak a Hisztadrutból való kizárása is számításba jöhet. A Hisztadrut történetében megtörtént már, hogy egy település összes tagjait kizárták a szakszervezeti keretből, mert nem engedelmessétek a vezetőség döntésének. Hír szerint a Hisztadrut vezetőségében helyet foglaló Mápáj-képviselők tegnap tanácskozásán úgy döntöttek, hogy az Ejn Charod ügyből kabinétkérdést csinálnak. A Mápám központi vezetőségét a jövő hétre hívták egybe, amely szintén Ejn Charod kérdéséről fog tárgyalni.

Az amerikai reformrabbiknak csak tíz százaléka vezet köser háztartást

Disznóhúst azonban 62 százalék nem eszik

New York, (STA). — Az amerikai reformista hitközségek szervezett körkérdezték intezett tagjaihoz különböző rituális és egyházi kérdéseket. A közvéleménykutatás eredményeként kiderült, hogy a reformzsidók nagy többsége szeretne visszatérni olyan hagyományok megtartásához, amelyeket eddig a reformhitközségek elhanyagoltak. A tagok 80 százaléka meg akarja tartani a bár-micva ünnepeket a fiúgyermekeknek, ezzel szemben sokkal kisebb maguknak a reform-rabbiknak a száma, akik a bár-micva ünnepek megtartását szükségesnek tartják. Ugyanez a helyzet a vallásos esküvői szertartásoknál is, ahol szintén a hívők ragaszkodnak inkább a hagyományokhoz, mint papjaik. A halottak elhunytasának tekintetében a rabbiknak 69 százaléka, míg a hívőknek csak 52 százaléka helyesli a hamvasztást.

A Jom Kippur böjtjének megtartásánál fordított az arány, mert a rabbiknak 93 százaléka közölte, hogy böjttől Jom Kippurkor, a közönség köréből pedig csak 52 százalék tartja meg ezt az ünnepet. A reform-rabbiknak mindössze 10 százaléka vezet köser háztartást, a hívőknek pedig csak 8 százaléka. A rabbik és hívők 80 százaléka beismeri, hogy együtt eszi a húst és a tejszel. A reform-rabbik 62 százaléka nem eszik disznóhúst.

A véleménykutatás azt is kimutatja, hogy a reformista zsidók 90 százaléka akar péntek este gyertyát gyújtani és templomba járni. A hívők 81 százaléka gyújt channagyertyákat és 74 százaléka szédert is tart. Ugyanakkor azonban a hívők 21 százaléka karácsonyfát is állít. A reform-rabbik egyharmada közli, hogy minden szombatban templomba jár, a második egyharmad pedig még ennél is nagyobb időközben tiszteli meg látogatásával a szombati istentiszteletet.

a németekért, de abban mindannyian egyetértettek, hogy „a zsidóknak nincsen semmi helyük Szabolcs vezér földjén”. Nem Hitler tanította meg őket arra, hogy gyűlöljék a zsidót, hiszen a megye egyik legerősebb és legesetesebb falva, Tiszacsanak, éppen a szabadlívőség és a magyarosodás fénykorában, egész világszólóan adta hírül a zsidók elleni tiltakozását és megvetését.

Ma már tudjuk, hogy a nagy katasztrófaért nincs elégtétel és nincs jóvátétel. Az élőknek csak az emlékezés maradt és a következmények helyes levonása. A zabolcsi zsidók gyermekei most Izrael államában családi jellegű szervezettel hoznak létre, amely-

ABADI ERVIN: TEGNAP TÖRTÉNT...

XXX. FOLYTATÁS.

Lesz aijja! — Izrael Állam követsége — Tulórázni tilos! ...
... amikor Hitler vitte magukat!

— Nyugalom öregem, nyugalom. Lesz aijja! Ezért üzentem neked! Idefigyelj, meg ran az egyezség! Háromezren mehetnek egyelőre és negyven volt cionista vezetőember...

— Erre a negyvenre külön megállapodás történt — Szóval? — Szóval? benne vagy te is... együtt megyünk! — Biztos? Biztos ez? — Biztos! Hacsak meg nem gondolják a dolgot! — És mikor indulunk? — Ugy gondolom a nyár elején...

Valami kifejezhetetlen megszakítás nélküli izgalmi állapot következett ezután. Budapest napok alatt híre ment, hogy három ezer zsidó elhagyhatja az országot. Az izraeli követség előtt állandóan tömegek gyülekeztek. Mindenkinél voltak értesülései és izgatott bongan tárgyalták a lehetőségeket. A követség kertje kék-fehér virágokba van teleültetve. Az épület homlokzatán zászlórúd, kék-fehér spiráloskózással és zászló leng a rudon... kék-fehér csikok, csillagos zászló. A bejáraton bronztábla címerrel. Menora van a címeren, alatta a szó: IZRAEL.

Es a táblán felirat: IZRAEL ÁLLAM KÖVETSEGE. Gyakran arra sétált, csak azért, hogy ezt a három szót elolvashassa azon a bronztáblán. Most érezte csak igazán, milyen óriási dolog ez! Oriási!

Közben végzte munkáját a Szikrában. T. azt mondta, hogy addig nem kell félni, amíg az utlevéliratok nincsenek az államvédelmi osztályon. Ki is léphet mielőtt beadja az iratokat. Ki fog lépni, keres valami indokot. Egy nap levelet talált az asztalán.

Megdöbben a szíve. Talán most tudtát meg! Bár felmondólevél lenne! Ah... ez így túl sima úgy lenne... talán sokkal rosszabb vár rá, ha megtudják... hiszen befurakodott ellenség... befurakodott a cionizmussal... befurakodott a párt legfontosabb propaganda szervevé.

Sikló Dénés protezsálta... ezért már nem igen fogják felelősségre vonni szegényt. Feltépte a borítékot. A levélben fontos utasítások voltak a Párközpontból az április negyedik és a május elseji ünnepségek díszítési és felvonulási terveit illetően.

A megoldás váratlanul jött. Nem akarták ki fizetni a közel négy százforintos kitevő túlórapénzt. Azt mond-

ták, hogy ezt pártmunkának számítják be... illetve előlegül veszik arra a munkára, ha majd párttag, illetve tagjelölt lesz...

Nyujtsa be felvételi kérvényét, ajánlani fogják tagfelvételre.

— De kérem... — Mi az? Önnek ez nem jelent semmit? — De kérem, szó sincs róla, megtisztelve érzem magam... de a pénzre nagyon számítotam...éjjel-nappal dolgoztam a felszabadulási ünnepségekre.

— Mi azt hittük, hogy Ön most akarja megmutatni, hogy érdemes a párttagságra.

— Kérem én úgy tudom, tilos ingyen túlórázni... rendelet van rá... — Tulórázni tilos... de itt pártmunkáról van szó.

— Kérem én hajlandó vagyok pártmunkát végezni, de hogy úgy mondjam, ez egy kicsit sok, tessék talár egy bizonyos összeget levonni pártmunka címen, mondjuk tíz, vagy husz százalékot... de a többire reaktálók... szükségem van a pénzre...

— Ön sokalja a Pártnak végzett munkát? — Nem kérem, de hogy... csak a pénzt, amit nem akarnak nekem kifizetni.

— Szóval ragaszkodik a túlórapénzhez? — Igen kérem.

— Rendben van, — mondta Ács elvtársnő hidegen — meg fogja kapni, de ezek után felesleges fáradnia a tagfelvételi kérvény megírásával.

Hirtelen mondta ki: — Akkor talán a felmondó levelemet megírhatom... mielőtt Önök mögöttem fel nekem... — Acs elvtársnő felugrott. — Ez, ez szemtelenség! Igenis, el fogjuk fogadni! Ne higgye, hogy nélkülözhetetlen... hallatlan!... és én még tagfelvételre akartam ajánlani!

T-t tegnap lttartóztatták. Állítólag illegális cionista szervezkedéssel, csempészéssel vádolják... Mi lesz vele? — Julius elsején lépett ki a Szikrából. Julius 15-én leérkeztek az iratok az IBUSZ-hoz. ...és most várni...

Búcsúzni jöttek a barátok. Utóljára gyűltek össze a már üres lakásban. — Minden rendben van? — kérdezte Béla. — Most már nincs dolgunk... most várni kell és pihenni... A nehezén már túl vagyunk. Az idegrongcsoló napok végetértek... Igyekezünk lelkileg könnyen venni a dolgokat. Pedig ez nehéz volt, higgyétek meg.

Egyetlen hivatalban sem mulasztottak el a gyűnyös, provokáló, sértő megjegyzéseket. — „Örüljenek, hogy csak ennyit kell fizetniük, ha rajtam állna, úgy mennének, mint negyvennégyben, amikor Hitler vitte magukat!” — mondta Magdának egy adótitkár.

— Es ez vo” az alaphangja a hivatalokkal való kapcsolatainknak. Ezt is kibírtuk... — A múlt héten megjelent egy oroszul beszélő nő és felmutatta az irást. Övé a lakás. Adjuk át. Magyaráztuk neki, hogy még tíz napig itt vagyunk... Tíz nap múlva jöhet. Nekünk nincs hová mennünk.

A házmaster, akivel feljött, alázatosan hangon beszélt, hogy csak foglalja el a lakást, mert joga van rá. A nő azonban játszi könnyedén Avivával. Kérdezte, hogy hová megyünk? Mond-

tuk neki, hogy Izraelbe. Barátságosan kívánt nekünk minden jót. Vár még tíz napot, neki van hol laknia.

— Ládánk már a vasúti raktárban vannak, lakásunk — mint láttátok — üres, összes készpénzem az a százás... még a fekegyünk sem a miénk már, amin elutazásunkig alszunk, a handlé, aki megvette, itt hagyta nálunk, hogy legyen min aludni...

— Pár nappal ezelőtt azt mondta Magda: azért nem lett volna szabad megfélemezned Blanka néni... O az egyetlen rokonod itt. Már legalább három hónapja feléje sem néztél. Ez nagyon nem szép... bezzeg, amikor visszajöttél ide, el tudtál menni hozzá... nála laktál...

Persze, el kell hozzá menni. Szegény öreg néni.

— Üljetek le gyerekek... hogy nő ez a kislány! No, gyere ide szépen a Blanka nénihez. Hát eljöttetek? Beleg vagyok gyermekeim... nagyon beteg... Te még ott dolgozol abban a könyvkiadóban?

— Nem Blanka néni, már nem dolgozom ott... — Elbocsátottak?... Éreztem... tudtam én ezt... a multkor is?... a mult szerdán veled álmodtam! nagy vízből jöttél... térdig ért a víz, de nagyon nagy volt mégis és kérdezted, hol a fekete macska? A fekete macska is rosszat jelent, meg a nagy víz is... most tessék, itt van, megálmodtam. Elbocsátottak...

— Elutazunk Blanka néni... messzire és örökre... Izraelbe... a Zsidók Országába... — Elutaztok? A Zsidóországba? Megálmodtam én ezt... bajt éreztem én... fekete macska, vízben jöttél... ajaj...

Nyiregyháza es videke ázkárája

Nyiregyháza és környékiek az ázkárját folyó hó 17-én, vasárnap délután 5 óra 30 perckor tartják Tel-Avivban, a Sinaj-templom nagytermében (Allenby 110). Az ázkárát Weinberger, az Izraeli hadsereg főkapitánya imádkozik. — Kérjük az összes nyiregyháziakat és környékieket, hogy csökken a legszigorúbban juttassák el a Hitachdut Oléj Hungária országos központjához.

Ázkárának alkalmával fogjuk megbeszélni, hogy mily módon örököstük meg mártírjaink emléket. Mindannyian ott legyenek. Az előkészítő bizottság nevében: Löwy Shomo, Blau Juda (Jenő), Bleich Lajos, Steif Jenő.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Jeruzsálem:

Dr. Kaszner Rezső Izrael és a világhelyzet” címen 7. hó 7-én, csütörtökön este 8.30 óral kezdettel a Bét Chaiucot nagytermében (Rech. Ibn Gabirol) előadást tart. Dr. Kaszner Rezsőnek úgy a sajátban, mint előadásai folytán felismert neve van az ügy ez, valamint fentebb említett előadásának témája biztosított arra néve, hogy közönségünknek fejlethetetlen élményben lesz része Tagjainkat és barátainkat minél nagyobb számban várjuk.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

Előadások kezdete: 3.30, 7 és 9.15 órakor.

ALLENBY: 6t új ARMON D'AVID: A hét hatóság bűn CHEN: I want you EDEN: Fabiola szerelmei ESZTER: Strictly dishonorable MIGDALOR: Nous irons a Paris MUGRABI: Madeleine OPHIR: The Outriders ORION: Az úgynök halála SDEROT: Fagan Love Song TAMAR: The marrying kind JAFFOR: A nagy Caruso STUDIO, Giv'at-Sion: Dina KAMA, Ramat-Gan: A trombitás nagym

„KÉR... Egy ré két feira. Az egy „Veszünk bútor és A más téskes res és híres hatók.”

Az egy lven me amerikai a hozzál tézkedte az Egyes jtsák. N felnyitot tűnt, ho tartalm éveken ugyanak kor az Ameri táboron melyben eseret é ténjék a vel? A y „Csinál kal, ami dölgyet díszpont

„Kere dalu, mi sal besz telligens ra.” (Ap ni

A hat nek esk és apja, magyará az esküv lan Jani — Ja akkor má, hoz

Egy a — Elk gyerekek nak, ez ban elut arányu a gyek se háza ho gelyes — Es jutok — ilen u — akko ládfői je

Statiz ták, hoz verekké minden ugyanar egy kiló

Egy szerű f fel, m mint eg egyik h ég ez gedetler „Amire van, ne ebresztó ködjék,

Az ö akinek Páris leg hollywood tinguette vette t tét m iteni, höngei megdud szerepű osztotta

— S hogy M lábai erdmén ma. Az mitásba repének mondta csak én daut nem jó önmagá mert a már ké valér

KÉPESLAP

Egy régiségkereskedésben két feirat volt.
Az egyik így hangzott: „Veszünk mindenfajta ócska bútort és könyveket.”
A másikon ez állott: „Értékes régiségek, stibátorok és híres régi könyvek kaphatók.”
(Reader's Digest)

Az egyik svájci üdülőhelyen meghalt egy idősebb amerikai hölgy. Ertesítették a hozzátartozókat, akik intézkedtek, hogy a holttestet az Egyesült Államokba szállítsák. Mikor Amerikában felnyitották a koporsót, kiderült, hogy ez egy angol tábornok földi maradványait tartalmazza. A tábornok éveken át Svájcban élt és ugyanakkor halt meg, amikor az amerikai kábelztek a tábornok hozzátartozóihoz, melyben közölték velük a cserét és kérdezték, mi történetük a tábornok holttestével? A válasz így hangzott: „Csináljanak a tábornokkal, ami akarnak. Az öreg hölgyet ma délelőtti katonai diszponpával eltemettük.”
(Die Woche, Bécs)

Kerekek sürgősen sokoldalú, művelt, skót fajszoalású beszélő házitáncitól intelligens papagály számára.
(Apróhirdetés a londoni „Times”-ban)

A hat éves Janika szülei nek esküvői képet nézegetnek és apja próbálkozik megmagyarázni, mit is jelent az esküvő. Hirtelen felcsillan Janika szeme:
— Ja úgy — mondja — akkor alkalmaztad a mamát, hogy dolgozzon ránk.

Egy apa meséli:
— Ellene vagyok, hogy gyerekek fegyverrel játszanak, ezért leghatározottabban elutasítottam fiam ilyen aranyu kérését. Amíg én vagyok a család feje, nem engedek semmiféle fegyvert a házába hozni — mondtam ünnepelesen.
— És ha mégis puskához jutok — kérdezte ugyanígy unnepelesen a fiam — akkor megszűntek családfelei jogaid?
(Reader's Digest)

Statistikusok kiszámították, hogy egy modern fegyverekkel felszerelt hadihajó minden kilójának az ára ugyanannyit tesz ki, mint egy kiló vaj ára.
(Newsweek)

Egy svájci tudós újrendszert földregészlejtőt talált fel, mely úgy működik, mint egy ébresztőóra. Az egyik halifaxi (Kanada) újság ezzel kapcsolatban elegetlenül megjegyezte: „Amire nekünk szükségünk van, nem más mint olyan ébresztőóra, mely úgy működik, mint a földregész.”
(Die Woche, Bécs)

Az ösereg Mistinguette, akinek fiatalosan szép lábai Párizs városának díszét, jelenleg nagyon haragszik a Hollywoodi filmekre. Mistinguette eredetileg örömmel vette tudomásul, hogy életét meg akarják filmelni, később azonban dühöngeni kezdett, amikor megtudta, hogy a darab főszerepét Marlene Dietrichre osztották ki.
— Szívesen elismerem, hogy Marlenének is szép lábai vannak, de hát végérményben ő már nagymama. Az egyetlen nő, aki számításhoz jöhet a darab főszerepének eljátszására — mondta Mistinguette — csak én lehetek. Persze például Maurice Chevalier nem jöhet számításba, hogy önmagát alakítsa a filmben, mert az öreg úr, alig lenne már képes a huszéves Chevalier szerepét eljátszani.
(Le Monde, Páris)

A cseh kormány még nem válaszolt, hogy Mordechaj Oren amnesztia alá esik-e

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amikor a prágai rádió közölte a cseh kormány hivatalos nyilatkozatát az általános amnesztia-ról, a külügyminisztérium utasította a prágai követséget, kérjen felvilágosítást a prágai kormánytól, hogy az amnesztia vonatkozik-e Mordechaj Orenre és Orenstein Simonra, akik 1951 vége óta vannak letartóztatásban. Mint ismeretes, a cseh hatóságok mind a mai napig nem közölték, hogy milyen vád alapján tartóztatták le Oren és így nehéz megállapítani, hogy szabadlábra helyezhető-e az amnesztia-rendelet alapján, vagy sem. Orenstein esetében világosabb a helyzet, mert ellene a csempészes vádját emelték csupán és ha az amnesztia-rendet pontosan hajtják végre, úgy Orenstein valószínűleg szabadlábra fog kerülni.

A narancsexportörök a maguk számára is követelik az ipari exportprémiumot

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A tegnapi nyilvánosságra hozott exportpartólási megállapodás, amely május 15-én fog megjelenni rendelet formájában általános melegegédést váltott ki a gyárpárosok körében, akiknek régi követelése teljesül az új intézkedéssel. Ugyanakkor azonban diszkriminációról panaszkodnak a narancsültvényesek és más mezőgazdasági cikkek kivételével foglalkozó vállalatok, akikre az új intézkedések nem vonatkoznak.

Cvi Isakson, a gazdák szövetségének elnöke kijelentette az újságíróknak, hogy érelyesen fogják követelni az egyenlő elbánást a kiviteli prémiumok tekintetében. Az ipar a jövőben 1 font 800

prutát fog kapni minden be szolgáltatott dollárért, míg a narancsültvényesek eddig 1 font 200 prutát kaptak az exportból eredő dollárokért. A narancsültvényesek annál is inkább igazságtalannak érzik ezt a megkülönböztetést, mert a narancsexportból eredő dollárjövödelmek 80 százaléka tiszta haszon, hiszen a megmunkáló eszközök és csomagoló céljaira a narancsexport által elért dollárbevételek csak 20 százalékát kell fordítani.

A narancsértékesítési tanács és a gazdák szövetsége már is emlékiratot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben követelik, hogy a mezőgazdaságot is foglalják be az új intézkedés keretében.

A jó öreg „Jeruzsálem” ...

Allitóltag 40 éves is elmulat a „Soham” új oceánjáró hajója

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A CIM-társaság „Jerusalem” nevű 13 ezer tonnás gőzöse talán még meg sem érkezett New-Yorkba, de a társaság igazgatója már is elhatározta, hogy a hajó nem fog egyelőre több oceántul utat megtenni.

Nem sikerült eddig kideríteni a határozat részleteit, de a jelek szerint a „Jerusalem” a jövőben a Haifa-Marseille közötti rövid földközi-tengeri úton fog közlekedni. Hittérdeklő források azonban úgy tudják, hogy a határozat a hajó korával áll összefüggésben. A „Jerusalem” ugyan is ezelőtt negyven évvel építették és így természetes, hogy mögötte maradt a nagy modern amerikai és angol oceánjáróknak. A hajó vétele előtt több szakbizottság megvizsgálta és a hajót kifogástalannak minősítette. A Soham-társaság terve az volt ezzel a hajóval, hogy olcsó turisztikai utazásokat fog lebonyolítani Izrael és az Egyesült Államok között, mert az amerikai zsidóság nagy tömegeiben szép szám vannak olyanok, akik szívesen ellátogatnának Izraelbe, ha kedvezményesen utazhatnának. A Soham amerikai kirendeltsége már komoly propagandát fejtett ki ebben az irányban.

Erdeklődésünkre azt a felvilágosítást kaptuk a közlekedésügyi minisztériumban, hogy eddig a kereskedelmi flottánk 4 személyhajóját kellett kicserélni, még pedig az „Acmaut”, „Komomiu”, „Galilia” és „Kedma”, nevű gőzöket. A Kedma körüli botrányok soká foglalkoztatták a közvéleményt bár azután a hajó elé jó hírnevet szerzett magának. A másik három hajó igen rövid ideig volt Izraeli tulajdonban, de a szakemberek szerint ebben nincs semmi különös, mert minden hajózásban kezdő és tökéletes is szegény nemzet így kezd, hogy régi hajókat vásárol, amelyhez aránylag nem kell nagy töké és azután fokozatosan kicseréli a régi hajókat újakra. Kereskedelmi flottánk jelenleg 24 hajó egy

séggel rendelkezik, de ebből csak 5 hajó nem töltötte még be a 10 esztendőit, míg a többi 10 és 20, valamint 30 éven felül van. A régi hajóknak újakra való kicserélése kivánatos és természetesen folyamat. Eppen ezért érdekelni a közvéleményt, miért vásárolunk 40 évesnél öregebb hajót oceánjáró forgalom lebonyolítására és ha már megvettük, miért nem lehet legalább néhány esztendőig arra a célra használni, amire vetjük?

Női ipariskola Bné-Brákban

Két év előtt nyílt meg a Bné-Brák-i mizráchista Bét Háchalucot első emeletén egy két éves, kísérleti női ipariskola, a mizráchista nők világszövetsége a Moadet Hápoálot és az Ort együttes alapításában. Az ipariskolában a főtantárgy a ruhavarrás, ezenkívül szabás, ruhatervezés és a kézi és gépi hímzés minden változata. Az első végzett növendékek az iskolai év végével hagyják el az iskolát és munkájuk eredményét vizsgálóállás keretében munkáttak be a néhány nap előtt megtartott ünnepélyes évszón. Az ünnepélyen megjelent számos hivatalos személy között volt Olesky, az Ort izraeli képviselője is, aki meleg üdvözlő beszédben üdvözölte azt a ritkán tapasztalt lelkesedést és ügy szeretett, amellyel az iskola vezetősége minden nehézséget elhárított az iskola megalapítása és vezetése érdekében. A kiállított munka eredménye meglepő: a kézi hímzésű blúzok, bájos nyári ruhák és kétrészes nyári kosztümök azt igazolják, hogy a növendékek között számos tehetség van, akiket érdemes továbbképezni. A bné-brák-i ipariskola nemcsak fejlődőképes, de házagpótló is és kitűzött célját: hogy varrónőket és legfeljebb fokozott ipariskolai tanárnőket képezzen ki, el is fogja érni.

SPORT

A labdarúgó bajnokság állása

Az elsőosztályú bajnokságban eddig 6 fordulót játszottak. A Makkabi Tel Aviv valamennyi mérkőzését megnyerte és 12 pont birtokában az első helyen áll. Szorosan mögötte a Hápoel Petach Tikva következik 11 ponttal; a petach tikvai Hápoel sem veszített mindeddig még mérkőzést, viszont egy döntetlennel került egy pontjába. A Makkabi Petach Tikva a harmadik helyen áll 8 ponttal, a sarkában meglehetősen negyedik helyezett Makkabi Haifa 7 pontot gyűjtött össze. A lejátszott hat mérkőzés után ez a négy együttes mutat pozitív pontszámot, azaz haton felüli pontot. „Parin” áll az ötödik helyen a Hápoel Ramat Gan és a Betar Tel Aviv zárják le a bajnoki táblázatot, egyenként 2-2 ponttal.

A második osztály déli csoportjában 15 csapat küzd a bajnoki címért. A bajnoki lista élén a Hápoel Rechovot vezet, 5 játékból szerzett 9 ponttal. Második a Makkabi Ramat Gan, ugyancsak 5 játékból után 7 ponttal. Mindeket vezető csapatnál kedvezőbb a helyzete azonban a Hápoel Tel Avivnak, amelyik 3 mérkőzést játszott, de még nem veszített pontot, valamint a Makkabi Jeruzsálem csapatának, amelyik eddig két mérkőzést fejezte be győzelemmel. A lista végén a tavalyi másodosztályú Makkabi Rison le-Clon, valamint a Bné Jehuda csapatai állanak 0 pont birtokában.

A második osztály északi csoportjában 11 csapat vesz részt. Első helyen állnak S-S ponttal a Hápoel Chedera és a Hápoel Kirjat Chaim; előbbi négy játékból szerezte pontjait, míg a Kirjat Chaim ötször játszott eddig. Segregnátók a Hakoach Haifa és a Hápoel Dror 2, illetve 1 ponttal. Ebben a csoportban sokkal kiegyensúlyozottabbak az erőviszonyok, mint a déli csoportban és szorosabb küzdelmekre kerül sor a bajnokság folyamán.

A Hápoel tornabajnoksága

A Hápoel sportközpont május 8-án, pénteken rendezte meg Givat Aljjan tornaszakosztálybajnokságának középdöntő versenyt. A versenyen Tel Aviv, Jeruzsálem, Petach Tikva és Jaffa (Givat Aljja) csapatai vesznek részt.

Ma kezdődik a Betar ökölvívó bajnoki versenye

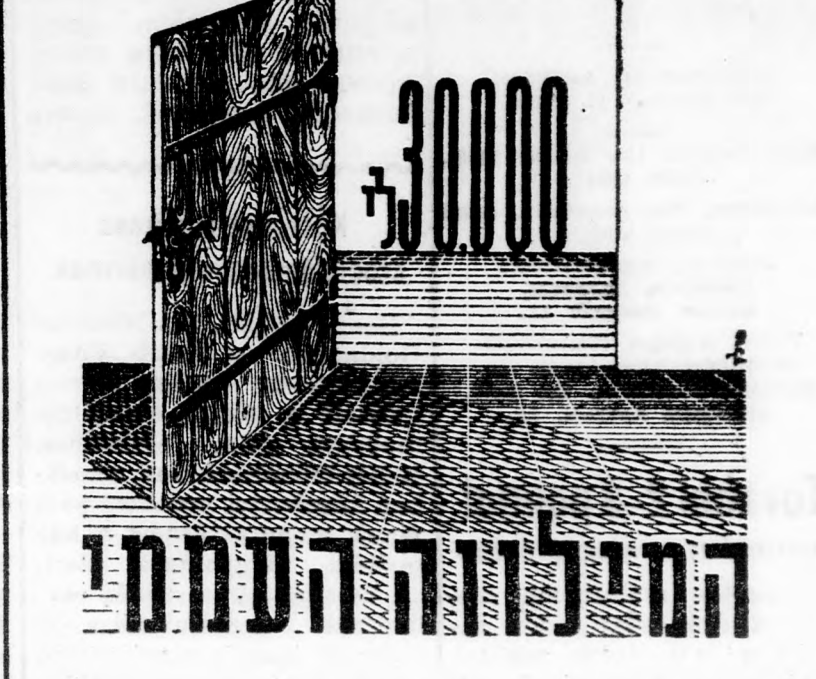
A ramat gani Ziratronban ma este 7 órakor kezdődik a Betar sportközpont kétnapos országos ökölvívó bajnoki versenye. A sportközpont ismert versenyzői, akik az ezévi egyesületek közötti versenyeken számos kitűnő eredményt értek el és értékes helyezésekhez jutottak, teljes számban indulnak a bajnoki versenyen.

Köveket exportált nadragok helyett.

A telavivi rendőrség nemzetközi méretű szelhamosságot leplezett le, amelyet egy izraeli konfekcióvállalat követelt el. A cég nyolc ládában nadragokat küldött Svájcba, de nemskára a telavivi vámhivatal levélet kapott a génuai vámhivaltól, amely azt közölte, hogy a nyolc láda közül 6 köveket és rongyokat tartalmazott. A rendőrség, amely azonnal megkezdte a panasz kivizsgálását, megállapította, hogy az izraeli vállalat egy évvel ezelőtti szövetet hozott külföldről, azzal, hogy azt Svájc számára nadragnak dolgozza fel és exportálja. A társaság óvadékokat tett le a vámhivatalnál, amely szerint az áru svájci exportcélokra szolgál. A nyolc láda elküldése után a cég visszakapta az óvadékokat. A rendőrség azt is megállapította, hogy a nadragokat a belföldi piacon adták el és a hatóságok megtevéstése végett küldték el a hat köveket és rongyokkal telt ládát Svájcba. A rendőrség ezzel kapcsolatban azzal gyanúsítja a céget, hogy különböző gazdasági visszaéléseket követett el, eltitkolt luxusadót, vámilletéket és más állami járandóságokat. A vállalat jeruzsálemi, telavivi és haifai igazgatóit letartóztatták és óvadék ellenében szabadon engedték őket. A társaság nevét egyelőre titokban tartják. (ITIM.)

HABIMAH MUSORA:

Tel-Aviv, máj. 7., esütörtök LILJOM (Munkásoknak)
Rechovot, máj. 7., esütörtök SIRJ EDES HAZAM

Milve Amami a boldogság és gazdagság kapuja!
Vásároljon azonnal Népkölesön-kötvényt és készüljön a legközelebbi húzásra.

Uszás és üdülés a „Gálé-Gil” uszodában

Szezonnyitás a „Gálé Gil”-ben

Kávéház Tökéletes felszerelés Kényelmes közlekedés

MAJUS 8 PÉNTEK

MEGNYILT PETACH TIKVA NACH. CHOVEVE CION 15.

„LOMBARD” KESZPÉNT AD. (9-1, 5-7)

„ORIGINAL” UJ TEXTILÜZLET

T. A. Báálé Meláchá 3. (King George sarok) (6 és 13 autóbussmegálló)

Selymek • Férfi- és női szövetek • Nagy választék külföldi kartonokban • Exkluzív minták.

A SZOCHNUT Izrael állama

hittanostálya / újpánuqgyosztály Nyelvtanítási ügyosztály

TANULJON IVRITÜL a „Natan a” upanon, első év.

Indul 1953. május 16-án, befejeződik 1953. októberében. Az upanon ivrit-tudást és izraeli kultúrát szerzik. Az upán megismerterti az ország jelenét és problémáival. Az upán megkönnyíti az ország életébe való beilleszkedést. A végzettet hivatalos bizonyítványt kapnak. A jelentkezőknek középisikolai végzettséggel kell rendelkezniük. Elsőbbségi jogot biztosítunk létfontosságú szakmabélieknek. Felvilágosítás és beiratkozás a közei irodákban: Tel-Aviv: Aljija-u. 49. Jeruzsálem: Alcharizi-u. 12. Haifa: Hanamal-u., Szochnut épület. Hétfőn és szerdán d. e. 8-1-ig. — vasárnap d. u. 3-6-ig.

Utólérhetetlen, mint KÁVÉPÓTLÉK LANDWEA

MALT Utólérhetetlen, mint PÓTKAVÉ

PRIMA — MINT A NEVE

ELEKTROMOTOROK 0.5—500 HP-ig

VETEL ELADÁS A. SUGAR T. A., LILIENBLUM 36.

RÁDIÓ

6.30: Máj. tovu. 6.45: zenélő óra. 7. hírek. 7.15. könnyű zene. 10.30: szórakoztató zene. 11. operalemezek. 12: a kórházak műsora. 12.30: déli hangverseny. — 13.30: hírek. 13.48: könnyű zene. 16: szórakoztató zene. 16.45: népszerű hangszerek. 17: egyveleg. 17.30: gyermekműsor. 17.45: ifjúsági műsor. 18.15: hírek. 19: zenei szöveggyűjtemény. 19.10: Louis Kaufmann hegedűlemez. 20.24: Tenách-részletek (39-40 szótárok). 20.30: hírek. 21: a Kol Jiszráel zenekarának hangversenye. 21.45: Kollégium Musikum, kamarazene énekeszámokkal. 22.15: könnyű zene. 22.30: zenei paródiák. 20.30: hírszövegfoglalás. Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek. 14: francia hírek. 16: Verdi: „A végzet hatalma” című operájának második felvonása. — 17.30: Schubert magyaros stílusú divertimentoja zongorára. Arje Sachs és Mose Lusztig előadásában. 18.3: francia hírek. 19.30: jiddis adás. 22.15: angol hírek. A hadsereg rádiója: 18.35: klasszikus kívánságműsor. 19.50: Intermezzo Marlene Dietrichel, (énekszámok). 20.45: balettnézet. 21.15: tánczene.

Apróhirdetések

Ma este művészi lemez-hangverseny a Tamar kávéház-étteremben, Haifa, Uno u. 42. Belpés díjtalan. A1104

Jeruzsálemi kölcsönkönyvtár az Eggeddel szemben. Javac utában. Hirdetéseket is felvesz az UJ KELET részére.

Svéd erif. 4x10 mtr., alkalmi áron eladó. Singer rabbi, Givat Smuel.

Fiatal magyar kéziszedőt keresünk, akit megfelelő esetben ki-tanítunk gépszedésre. Jelentkezni az Uj Kelet kiadóhivatalában.

LEPCSŐHAZI különbejártaú kú főberletti szoba azonnal átadó. Tel-Aviv, Cremieux 27. II. em. (Megtekintés 8-10-ig.)

-HIREK-

5713. Ijtar 22.
1953. május 7. csütörtök

Előfizetési díj befizetésre, egy hónapra Ft. 2.100.

Fiókok:
Haifa, Shapira 13., telefon 2453., POB 4094.
Jeruzsálem, Ben Jehuda 3. szám (kapu alatt).
Tel-avivi megbízottunk: Rosenberg Avraham, Rechov Hanegev 11.
Videki országos főmegbízott: Alexander könyvtár- és lapterjesztő-vállalat, Tel Aviv, Smarjahu Levin-u. 14.

További 2-3 ponttal emelkedett az index áprilisban

Előzetes számítások szerint a drágasági index áprilisban két-három ponttal emelkedett. A márciusi emelkedés két pontot tett ki és a két hónapban bekövetkezett drágulás a fizetéseknek 3,20-4 pontos emelkedésben fog kifejezésre jutni. — A Híztadruv és a Gyáriparosok Szövetsége közötti megállapodásra azonban csak június 15-én kerül sor és az alkalmazottak csak július elsejével fogják megkapni a fizetéskülönbözetet.

Háromnegyed millió ponttal csökkent a bankjegyforgalom. Hivatalos jelentés szerint az április 29 és május 5 közötti héten a bankjegyforgalom 129 millió 875 ezer fontról 129,125,000 fontra csökkent. Ugyanakkor a kincstár váltókötelleztségei szintén háromnegyed millió fonttal csökkentek. A devizaállományban nem állott be változás.

Faludi Katalin és Garay Ernő hangversenye az Ohel-Sémen. Faludi Katalin a közismert szoprán énekesnő és Garay Ernő tenorista együttes koncertet rendeznek május 13-án, a tel-avivi Ohel-Sém teremben. Faludi Katalin nemrég tért vissza héthónapos nagysikerű indiai turnéjáról és ez a koncert lesz hazatérése után az első nyilvános fellépése az izraeli pódiumon. A rendkívül érdekesnek ígérkező műsor keretében áriák, dalok, duettek és operettek szerepelnek, klasszikus és modern zeneszerzőktől (Mozart, Debussy, Fauré, Halévy, Puccini, Kodály, Lavry, stb.). Ez lesz az első rendezvény alkalom, amikor magyarszabású művészek Izraelben nagyszabású, önálló koncertet rendeznek.

Ezen a héten különösen szembeszökő a HATIKVA. Olvassa el feltétlenül Himmer Márton amerikai vezetőjének. A kétnyelvű iratok egész sora, képek, kezeletések a legújabb HATIKVA-ban. Izraeli főszerkesztő: Halimi József. POB 2190, Tel-Aviv. A111

Nagyváradiak és bibarnagyzelek figyelmébe. Felhívjuk a nagyváradi és a bibarnagyzelek származású régi és új önként, hogy saját érdekében egy héten belül közzélik emléket Friedmann Chaim-nak, Natania, Herzl utca 43. Távlat Dóar 19. Telefon: 291.

Jó szombatja lesz, ha a „NEPUNK” a heti legújabb számát megveszi. — A „NEPUNK” mindenütt kapható. A1121

Levetette magát a gyáriparosok székfőnökének. Tegnap délelőtt öngyilkosság történt a tel-avivi Montefiore-utcaiban. A gyáriparosok szövetsége székfőnökének levetette magát Bracha Hillmann 30 éves jaffai asszony és összetört tagokkal szállították kórházba, ahol két órára lemeghalt. Az öngyilkos nő férje már hónapok óta munka nélkül van és a család rendkívül nehéz körülmények között él. Az asszony tászkájában néhány levelet találtak.

„Chug Kadima” a Klacionista Párt magyarnyelvű óra ma csütörtök este 8 órakor Tel-Avivban, King George 33. sz. alatt magyarnyelvű előadást tart. Előadók: dr. Herskovita Fábian dr. Sipos János. Megnyitja: Pádani Chajim. — Belépés díjtalan. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. A1103

Földalatti ellenkormány Szíriában

Beirut, (AFP). A szíriai ellenzéki mozgalom, amely a múltévi sikertelen puccskísérlet óta földalatti szervezkedést folytatott, tegnap

Köszönet a német szociáldemokrata pártnak

Bonn, (AFP). Dr. Náchum Goldmann, a Zsidó Világkongresszus elnöke levelet intézett a német szociáldemokrata párt elnökéhez, Erich Ollenhauerhez, amelyben köszönetet mondott pártjának magatartásáért a kárterítési tárgyalások alatti. „A kárterítési szerződés parlamentári megszavazásakor kiderült, hogy a szociáldemokrata párt támogatásának döntő befolyása volt a szerződés jóváhagyásában” — írta dr. Goldmann.

MEGSZAKADTAK az angol-egyiptomi tárgyalások

Izrael nem tájékoztatja a tárgyalások menetéről

Kairó, (UP). A Szezei csatorna jövőjéről folytatott angol-egyiptomi tárgyalások tegnap megszakadtak. A kiadott hivatalos jelentés szerint „egyelőre nem tűzik ki a következő tárgyalás időpontját.” A válság bekövetkezését Egyiptom azon követelése idézte elő, hogy az angolok azonnal és minden feltétel nélkül hagyják el a Szezei csatorna övezetét. Nasser ezredes, Nagib tábornok bizalmasa kijelentette, hogy az egyiptomi küldöttség teljes egészében fenntartotta követelését, amelyet nyilvánosan is hangszo-

tatott és az angoloknak is már az első ülésen megmagyarázott. Az egyiptomi kormány addig nem hajlandó a kiürítés technikai részleteiről tárgyalni, amíg nem jött létre meg egyezés az elvi kérdésekben. Az angol küldöttség a tárgyalások most főleg arról foglalkozik, hogy a tárgyalások megújítását várja a kormánytól, miután a tárgyalások eddigi menete nem látszott kizárni a gyors meg egyezés lehetőségét. Kairó, (UP). Az angol-egyiptomi tárgyalások a Szezei csatorna jövőjéről még mindig teljes titokban

Amerika a Biztonsági Tanács elè viszi a laosi támadást

Foster Dulles feltárta a kongresszus külügyi bizottsága előtt a Szovjet messzemenő stratégiai céljait

Washington (AFP). Foster Dulles külügyminiszter tegnap beszámolt a kongresszus külügyi bizottságának az indokinal helyzetről és kijelentette, tárgyalást folytat Franciaországgal, Szíámmal és az indokinal államokkal arról, hogy a Biztonsági Tanács elé vigyék a laosi támadás kérdését.

„Laosban nem francia gyarmati problémáról van szó — mondotta a külügyminiszter —, mert ez a támadás veszélyezteti Burmát, Indonéziát, Japánt és közvetve az Egyesült Államok biztonságát is Laosban nem lázadásról van szó, hanem a Kína által kiképzett viet-

mini kommunisták támadásáról. A támadók Thailand (Sziám) irányában haladnak, ahol nagy aggodalom uralkodik. Ha ez a támadás sikerrel jár, akkor Burmában rendkívül súlyos helyzet áll be és a kihatások Indonéziában is érezhetőek lesznek. Szem előtt kell tartanunk, hogy ez a fejlődés Japánt érinti, amely a kommunista terjeszkedés egyik főcélja.

„Sztálin azt mondta, — folytatta nyilatkozatát Dulles —, hogy a Szovjetunió Japánnal együtt legyőzhetetlen. A Szovjetunió politikájának főcélja két nagy ipari állam uralása: a Távolkeleten Japán, Európában pedig Németország a cél. Japánnak nehéz a gazdasági helyzete és rá van utalva a Délkelet-Ázsiával való kereskedelemre, ahonnan olajat, vasércet és más nyersanyagokat szerez be. Ha Japán elveszti ezeket a forrásokat, akkor vagy meg kell engedniük, hogy Japán a kommunista Kínával folytatson kereskedelmet és ipari árukkal lássa el Kínát vagy pedig lényegesen emelnünk kellene Amerikának a kereskedelmét Japánnal. Ebben a helyzetben hatalmas módon növekedne biztonságunk fenntartásának költsége a Csendes-óceán területén — folytatta — nyilatkozatát a külügyminiszter. Harold Stassen közölte, hogy Amerika már is negyemennyiségű repülőgépet, tankot és löszert küldött Indo-

kinába és arról is gondolkodik, hogy Indokina sűrűsen megkapja a fegyverkezési segélyt. Stassen közölte, hogy Franciaország 400 millió dollárt kap Amerikától, mint hozzájárulást az indokinal háború költségeihez.

A formozai kormány washingtoni nagykövete tegnap kijelentette, hogy a pekingi kormány 300 ezer katonát ígért a vietmini felkelőknek arra az esetre, ha segítségre van szükségük Indokina elfoglalásához. Koo nagykövet szerint a múlt év novemberében a Szovjetunió, Kína és Vietmin kormányok harmas szerződés kötöttek, amelyben a Szovjetunió kötelezte magát, hogy öt divízió felzárkóztatást szállítja a vietmini felkelőknek, Kína pedig szükség esetén katonákat küld. A mostani laosi támadásban 12 ezer kínai katona vesz részt, — mondotta a nagykövet, — ellenében más hírekkel, amelyek szerint nem állították meg kínai katonák jelenlétét Laosban.

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője tegnap közölte, hogy Amerika igyekszik elgezt tenni Sziám sűrűs kérésének és a lehetőség keretein belül átvenni Sziámnak a kért katonai felszerelést. A Sziám fővárosában, Bangkokban tartózkodó amerikai katonai küldöttség most dolgozza ki a szükséges fegyverek pontos jegyzékét.

A Kneszet vitája a munkanélküliségről

(Elsődoldali cikk folytatása) nünk arra az időre, amidőn lesznek majd ilyen tömegek.

A megoldás nem tűrhet halasztást

— Egyébként is — mondotta Ben Gurion — hónapok telhetnek el addig, míg az országfejlesztésre szánt összegek rendelkezésünkre fognak állni. Marpedig a munkanélküliség kérdése nem megoldható, ha a munkanélküliség enyhítésével kapcsolatos terhek viselésében. Valamennyiünknek szívesen kell hogy legyen azoknak az ezreknek az ügye, akik dolgozni akarnak és akiknek a pillanatban nem tudunk munkát biztosítani.

Ben Gurion miniszterelnök beszéde után még számos képviselő szólalt fel és végül Eeskol pénzügyminiszter kezdte meg válaszbeszédét a 7 órás vita felszólalóinak. Ben Gurionhoz hasonlóan ő is kiemelte, hogy az országfejlesztési költségvetés nem képes elegendő munkaközpontot létesíteni a munkanélküliség számára, s különben is lehetetlen állapot, hogy az ország csak a kívülről érkező segélyösszegekkel s kölcsönökből éljen. Bejelentette, hogy két hét

múlva a Ház elé terjesztik az 1953-54 évi országfejlesztési költségvetést, amelynek tárgyalása alkalmával lehet ség nyílik gazdasági helyzetünk általános megvitatására is.

Szafir, Nástali és dr. Burg miniszterek a jövő héten válaszolnak a jelentőséggel kapcsolatos elhangzott felvetésekre és a jövő héten eljutnak a szavazásra a gazdasági minisztériumok kiadott költségvetése felett.

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). A Munkaközvetítő Irodák központjától származó értesülések szerint a héten tovább fokozódik a nyomás országvezető munkaközvetítő irodákra. Jeruzsálemben, miután a KKL munkaközpontjának a munkanélküliek nem voltak hajlandók dolgozni, heves tüntetést rendeztek és összetörték a munkaközvetítő iroda bűtorzatát. Több embert előállítottak. A migdál-askáloni „Juvál Gád” csögyárból az utóbbi napokban 50 munkást bocsátottak el, ugyancsak 50 munkást épített le az elhagyott javak kezelősége is. Az ottani munkaközvetítő iroda tisztviselőinek sikerült azonban néhány nap leforgása alatt mind a száz embert a környező gazdaságokban mezőgazdasági munkában elhelyezni. A különböző mezőgazdasági ágakban és szakmákban bizonyos hiány is érezhető Migdál Askálonban. A munkaközvetítő szerint a városban most csak azok vannak munkanélküli, akik betegség, vagy más hasonló okból kifolyólag nem képesek dolgozni. Azokkal, akik ok nélkül visszautasítják a felajánlott munkát, a lista nem foglalkozik többé.

A kurdániai mábará 180 munkanélkülije is tegnap összejött a rendőrséggel, miután a munkanélküliek eltorlaszolták az akkori országutat és egy autót emiatt az árokba fordult. A kivonuló rendőrséget a tüntetők közepre fogták. Het rendőr könnyebben megsebesült, egy tüntető kórházba szállították és bizonyságot előállítottak az akkori rendőrségről.

A jövő héten alakul meg dr. Sneh „Baloldali Szocialista Part”-ja

A kommunisták petícióval próbálják megakadályozni a Híztadruvól való kizáratásukat

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — A kommunista párt tegnap összes „nagygyűűt” csatornába állította és a párt valamennyi vezetője kivonult a gyárakba és az üzemekbe, hogy a munkásokat petíciós levekre irassák alá a Híztadruvól való kizáratás ellen. Néhány tel-avivi-környeki gyárban azt állították a kommunista szónokok, hogy a Mápám-mal együtt „társadalmi biztonságot” létesítettek a kommunista párt kizáratásának megakadályozására. A kommunista párt szóvivője szerint eddig 45 ezer munkás írta alá a petíciós leveket.

A kommunistáknak a tegnapi rohama a Híztadruv központi vezetőségének mai

ülésével kapcsolatos, amelyen képviselőjük, A. Druk-mann meg fogja indokolni, hogy miért „nem időszerű” a Híztadruvot a kommunista kizáratására vonatkozó határozata. Mint ismeretes, az izraeli kommunista párt levélben kérte Námir főtitkárt, hogy a központi vezetőség legközelebbi ülésén ezt megindokolhassák.

A Mápájhos tartozó szak-szervezeti vezetők változtatlanul a kommunista párt vezetését támogatják, de a Mápám képviselői ellenzik ezt.

Dr. M. Sneh csoportja a jövő héten tartja pártalapító kongresszusát, amelyen ki fogják mondani a „Baloldali Szocialista Párt” megalakulását. Dr. A. Bermann Kneszet képviselő és F. Herzberg ügyvéd, a csoport vezetőjei tagjai változtatlanul ellenzik a Sneh által nyilvánosságra hozott anticomunista politikai programtervezetet és lehetséges, hogy Ruaztum Busztuni után ezekkel is kenyértörésre kerül sor.

J. Grünbaum, aki a döntőbíró szerepét vállalta a Karmija kibucból kizárt 22 tag és a Kibuc Arci között, tegnap délután úgy döntött, hogy minden egyes kizárt tagnak 500 fontot kell fizetnie a Somér Hácáir. Grünbaum eredetileg arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Sneh párti kibucnyitokát meg kell hagyni a kibucban és csak akkor változtatta meg álláspontját, amikor a Somér Hácáir közölte vele, hogy ilyen irányú döntésnek semmiképpen nem fogja alávetni magát.

Izraeli teniszezők Barcelonában

Barcelona (AFP). — Az izraeli teniszezők, akik a Davis-kupa első forduló-jában kibuktak, tegnap résztvettek a barcelonai Turo-klub nyílt mérkőzésén. Gabriel Dubitzki 6:0, 6:4 arányban győzött Mariano Vilés ellen. Arje Weiss 6:3, 6:2 arányban győzte le ellenfelét, José Mauret, Mordechaj Appel José Durra ellen győzött 6:4, 6:2 arányban, míg Alexander Gottesmann 6:1, 6:2 arányú vereséget szenvedett Emilio Martinestól.

תנובת כשרות אפריוו

Egészségnek megóvására